MEDICINA – VOCAȚIE ȘI DESTIN
Academicianul Viorel PRISACARI
la 80 de ani

Născut la 26 martie 1946, în Gaşpar, raionul Edineț.
Medic epidemiolog, domeniul de cercetare: epidemiologie.
Doctor habilitat în medicină (1990), profesor universitar (1991), membru corespondent al Academiei de Științe Medicale din România (1993), membru corespondent (2012) și membru titular (2025) al Academiei de Științe a Moldovei.

Academicianul, profesorul Viorel Prisacari se numără printre personalitățile de prim rang ale medicinei moderne, afirmându-se ca un continuator de prestigiu al unei școli de tradiție din Chișinău, întemeiate de profesorul Eli Naum Șleahov, în cadrul căreia își desfășoară activitatea și în prezent. Profesorul Viorel Prisacari ocupă un loc aparte în ierarhia valorilor științifice, dobândit printr-o activitate prodigioasă în domeniul epidemiologiei și prin formarea a numeroase generații de studenți, rezidenți și epidemiologi, în spiritul respectului autentic față de muncă, față de profesor, față de subalterni și colegi.

Își începe cariera științifică imediat după absolvirea cu succes a Institutului de Stat de Medicină din Chișinău (1969), fiind încadrat la studii postuniversitare prin doctorat la Catedra de epidemiologie, unde, sub îndrumarea renumitului epidemiolog, profesorului Eli Naum Șleahov, în 1973, la numai 27 de ani, susține teza de doctorat cu tema „Epidemiologia și prevenirea antraxului în Republica Moldova și perspectivele pentru reducerea și eliminarea ulterioară", obținând gradul științific de doctor în științe medicale. Ulterior, în anul 1990, susține cu succes teza de doctor habilitat în științe medicale cu tema „Optimizarea supravegherii epidemiologice și pronosticului în zooantroponoze cu scontarea influenței factorilor antropurgici și naturali". În tot acest timp, dorința de a deveni epidemiolog a constituit motivația pentru o pregătire temeinică și în specialități conexe.

Una dintre calitățile sale de mare valoare este preocuparea constantă pentru activitatea didactică, pentru care dovedește un real talent. Cursurile și demonstrațiile practice îmbină, la modul cel mai concret cu putință, noțiunile teoretice cu activitățile epidemiologice, evidențiind pe deplin vocația sa de mentor. Domeniul în care personalitatea sa se afirmă în mod plenar este cel științific. Posesor al unei culturi generale impresionante, toate comunicările și publicațiile sale de specialitate se disting printr-un stil clar și concis, dar, în același timp, captivant pentru cititor, îmbinând rigoarea științifică cu talentul didactic, în acord cu crezul său nestrămutat: „întâi pacientul, clinica, catedra și apoi celelalte".

Aceste calități au constituit temeiul definirii direcțiilor de cercetare ale Catedrei de epidemiologie și au reprezentat un imbold pentru realizarea mai multor studii în acest domeniu, precum: *Optimizarea supravegherii epidemiologice în boala diareică acută*, *Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile intraspitalicești*, *Optimizarea educației pentru sănătate în infecțiile și invaziile intestinale*, *Optimizarea supravegherii epidemiologice a echinococozei în Republica Moldova* ș. a. Pe baza acestor studii au fost publicate monografiile: *Supravegherea epidemiologică în antrax* (E.N. Șleahov, V.I. Prisacari, 1989) și *Supravegherea epidemiologică în leptospiroze* (V. Prisacari, 1993), precum și un șir de articole științifice în reviste naționale și internaționale. Pentru ciclul de lucrări „Epidemiologia, modelarea pronosticarea și supravegherea epidemiologică la leptospiroze în Republica Moldova", a fost distins cu Premiul Academiei de Științe a Moldovei pentru cea mai reușită lucrare științifică în domeniul medicinei.

O direcție aparte a cercetărilor științifice ale profesorului V. Prisacari o constituie studierea epidemiologiei infecțiilor nosocomiale, a antibioticorezistenței microbiene și elaborarea unor preparate antibacteriene noi din materie primă locală, problematică de ma-

xim actualitate. Prin studiile epidemiologice asupra infecțiilor nosocomiale au fost determinate: incidența reală, formele nosologice, factorii de risc, structura și particularitățile epidemiologice, impactul clinic și socioeconomic, precum și au fost formulate măsuri de supraveghere și prevenire, inclusiv prin editarea și implementarea *Ghidului de supraveghere și control în infecțiile nosocomiale* (2009) ca material metodic de combatere a infecțiilor nosocomiale; a fost implementat programul „Stewardship" de administrare a antibioticelor, fiind desfășurate, de asemenea, numeroase conferințe și seminare științifico-practice pe această temă, precum Conferința științifică „Problema infecțiilor asociate asistenței medicale și antibioticorezistenței microbiene – provocări și realizări", desfășurată în cadrul Academiei de Științe a Moldovei, dedicată profesorului universitar, dascălului său, Eli Naum Șleahov.

În direcția elaborării unor preparate antibacteriene și antifungice noi din materie primă locală, împreună cu cercetătorii din Laboratorul științific „Infecții intraspitalicești", pe parcursul anilor au fost identificate mai multe substanțe noi, de origine naturală și sintetică, care pot servi drept bază pentru elaborarea unor preparate antibacteriene și antifungice inovatoare. Un exemplu elocvent îl constituie preparatul antiseptic „Izofural", care s-a dovedit a fi foarte eficace în tratamentul diferitelor forme de infecții septice.

Drept confirmare a nivelului științific înalt al rezultatelor obținute pot fi invocate cele peste 80 de medalii de aur, argint și bronz, cu care substanțele și preparatele antibacteriene și antifungice elaborate au fost distinse în cadrul expozițiilor naționale și internaționale de inovații și tehnologii. De asemenea, pentru elaborarea substanțelor antibacteriene și antifungice noi, în anul 2002, Organizația Mondială a Proprietății Intelectuale, cu sediul la Geneva, i-a conferit titlul „Inventator remarcabil", însoțit de decernarea medaliei de aur. În anul 2007, ciclul de lucrări „Epidemiologia infecțiilor nosocomiale și elaborarea preparatelor antibacteriene noi din materie primă locală" a fost distins cu Premiul AȘM, iar în anul 2009, pentru realizarea studiilor privind optimizarea sistemului de supraveghere și control al infecțiilor nosocomiale, al infecției HIV/SIDA, al hepatitelor cronice, al cirozelor hepatice și cancerului hepatic primar, precum și pentru cercetări valoroase în studierea, elaborarea și producerea remediilor antibacteriene și antifungice din materie primă locală, Academia de Științe a Moldovei i-a acordat titlul „Savantul anului".

Pe parcursul anilor, profesorul Viorel Prisacari a făcut parte din mai multe consilii redacționale ale revistelor de specialitate din Chișinău, Iași, Moscova, Nijnii Novgorod, a organizat numeroase congrese, conferințe, simpozioane, expoziții științifice.

Pe lângă activitatea pedagogică, științifică și cea managerială deosebit de productivă, energia sa i-a permis profesorului Viorel Prisacari să exercite un șir de funcții onorabile, precum cea de președinte al Societății Științifice a Epidemiologilor și Microbiologilor din Republica Moldova, președinte al Comisiei de Experți a Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare în medicina fundamentală și științe ale sănătății, președinte al Consiliului Științific Specializat pentru susținerea tezelor de doctorat în medicina preventivă, membru al Consiliului Suprem pentru Știință și Dezvoltare Tehnologică, membru al Biroului Secției Medicale a AȘM, ulterior vicepreședinte al AȘM, membru al Consiliului științific al USMF „Nicolae Testemițanu", membru al Comisiei „Învățământ, Știință, Cultură și Mass-media" în Parlamentul Republicii Moldova .

Este autor a circa 500 de lucrări științifice și didactice, inclusiv 10 monografii și 17 manuale, autor sau coautor a 38 de brevete de invenție și 117 certificate de inovator, coordonator științific a 22 de teze de doctorat susținute, dintre care 18 de doctor și 4 de doctor habilitat.

Pentru merite deosebite în îndelungata și rodnica sa activitate, i s-a conferit titlul onorific „Om Emerit al Republicii Moldova" și a fost decorat cu Ordinul „Gloria Muncii", Medalia „Meritul Civic", precum și cu medalii pentru activitatea științifică – „Dimitrie Cantemir", „Nicolae Milescu Spătarul" și „Meritul Științific" de gradele II și I, ale AȘM etc. Este, de asemenea, membru onorific al Societății Științifice a Epidemiologilor din România și al Asociației Specialiștilor în Controlul Infecțiilor (NASCI) din Federația Rusă.

În anul 1993 a fost ales membru corespondent al Academiei de Științe Medicale din România, în 2012 – membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, iar în anul 2025 – membru titular al Academiei de Științe a Moldovei.

Medic complex, spirit inovator, intelectual de marcă și savant apreciat, academicianul Viorel Prisacari este o figură de referință a lumii medicale din Republica Moldova, abordând, cu deplin curaj, domenii vaste ale epidemiologiei.

Noi, membrii Secției Științe ale Vieții, suntem onorați să vă avem alături – un coleg deosebit, mentor și specialist de notorietate în domeniul medicinei.

La mulți ani, distinse Domnule academician Viorel Prisacari! Vă dorim sănătate și noi realizări în activitatea de cercetare.